

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3731/2018
20.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Петрић, адвокат из ..., против тужене Компаније "ББ осигурање" а.д.о. ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2791/17 од 09.03.2018. године, у седници одржаној дана 20.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2791/17 од 09.03.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Бачкој Тополи П 96/07-32 од 05.11.2007. године, усвојен је целости тужбени захтев тужиоца тако што је тужена обавезана да му на име укупне новчане ренте за период од 01.01.1991. године све до 31.07.2007. године, исплати на име главнице укупан износ од 413.777,17 динара, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе 15.02.1996. године, све до јула 2007.године, износ од 2.290.696,54 динара, што је укупно износ од 2.704.473,71 динар, са законском затезном каматом почев од 01.08.2007. године до коначне исплате, као и да му на име будуће новчане ренте, за сваки месец почев од 01.08.2007. године а најкасније до 05-ог у месецу плаћа износ од 7.160,50 динара и то све заостале месечне рате у једном износу, са законском затезном каматом на сваки месечни износ почев од 05-ог у месецу, на које се односи новчана рента, све до коначне исплате. Тужени је обавезан да тужиоцу на име издатака за лечење исплати износ од 3.465,00 динара, те за уградњу тоталне протезе кука износ од 30.600,00 динара, тј.укупно 34.065,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана прецизирања тужбеног захтева 12.02.1999. године, па све до коначне исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 253.900,00 динара, у случају доцње са законском затезном каматом до коначне исплате.

Пресудом Окружног суда у Суботици Гж 287/08 од 07.10.2009. године, ставом првим изреке, жалба тужене је делимично уважена, а пресуда Општинског суда у Бачкој Тополи бр. П 96/07 од 05.11.2007. године, преиначена у делу којим је захтев

тужбе у погледу исплате разлике зараде и исплате новчане ренте усвојен, тако што је тужена обавезана да тужиоцу на име изгубљене зараде за период од пензионисања до 31.07.2007. године исплати 221.273,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 67.311,00 динара, почев од 01.08.2007. године до исплате, а на име будуће новчане ренте, за сваки месец почев од 01.08.2007. године, износ од 1.193,00 динара, најкасније до 05-ог у месецу, а остале рате у једном износу, са законском затезном каматом од доспелости сваке месечне рате до исплате, док је одбијен захтев тужбе за исплату износа од 3.465,00 динара и на име трошкова лечења и износа од 34.065,00 динара на име трошкова уградње тоталне протезе кука, са законском затезном каматом од 12.02.1999. године па до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка тако да је захтев тужиоца преко износа од 25.300,00 динара, са законском затезном каматом у случају доцње од 05.11.2007. године до исплате, одбијен. Ставом трећим изреке, у преосталом делу жалба туженог је, као неоснована одбијена, а пресуда у преосталом делу којим је тужбени захтев тужбе усвојен, потврђена.

Решењем Врховног касационог суда Рев1 1/2017 од 24.05.2017. године, укинута је пресуда Окружног суда у Суботици Гж 287/08 од 07.10.2009. године, у делу става првог којим је одбијен тужбени захтев, у ставу другом и трећем изреке и предмет уступљен Апелационом суду у Новом Саду на одлучивање у том делу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2791/17 од 09.03.2018. године, жалба је делимично усвојена а делимично одбијена, а пресуда Општинског суда у Бачкој Тополи П 96/07-32 од 05.11.2007. године потврђена у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од 01.08.2007. године до 05.11.2007. године, те на име месечне ренте након 05.11.2007. године па убудуће плаћа месечни износ од 4.358,78 динара, до 05-ог у месецу, а заостале рате одједном у року од 15 дана, са законском затезном каматом од доспећа до исплате, као и на име издатака за лечење износ од 3.465,00 динара, са законском затезном каматом почев од 12.02.1999. године до исплате; укинута у делу о накнади штете на име уградње тоталне протезе кука и пресуђено тако што је обавезана тужена да тужиоцу по том основу исплати износ од 5.100 DEM са домицилном каматом почев од 12.02.1999. године до исплате, све у динарској противвредности по обрачунском курсу на дан исплате; преиначена у преосталом делу о ком није правноснажно одлучено пресудом Окружног суда у Суботици Гж 287/08 од 07.10.2009. године, тако што је одбијен тужбени захтев на име изгубљене зараде преко досуђеног износа од 221.273,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 67.311,00 динара, почев од 01.08.2007. године до исплате, до износа од 2.704.473,71 динар, са законском затезном каматом почев од 01.08.2007. године до исплате, преко укупно досуђеног месечног износа изгубљене зараде, односно ренте, за временски период од 01.08.2007. године па убудуће, у висини од 5.551,78 динара до 7.160,50 динара, са споредним потраживањем, те је одређено да свака странка сноси своје парничне трошкове и одбијени захтеви странака за накнаду трошкова по правним лековима.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, у одбијајућем делу, из свих законских разлога.

Одлучујући о ревизији тужиоца, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр.72/11...87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1., у вези члана 271. Закона о парничном поступку, учињеној у другостепеном поступку. С тим у вези, тужилац у ревизији указује да другостепени суд није позвао судског вештака да се изјасни о евентуалним примедбама на његов налаз, већ је дозволио извођење доказа новим економско-финансијским вештачењем. Међутим, одредбом члана 271. став 4. Закона о парничном поступку, прописано је да ако се на рочишту не усагласе налази и стручна мишљења вештака, односно ако суд сматра да битне чињенице нису довољно расправљене, суд ће да одреди ново вештачење које ће да повери другом вештаку и о томе ће да обавести странке. У овом случају, из стања у предмету следи да су се парничне странке на расправи пред другостепеним судом одржаној дана 07.11.2017. године, након што је судија известилац изложио стање у предмету, сагласиле да је неопходно ново вештачење од стране судског вештака економско-финансијске струке и оставиле суду на оцену ком ће вештаку да повери вештачење. На расправи пред другостепеним судом одржаној дана 09.03.2018. године на којој је прочитан писмени налаз и мишљење судског вештака др Миодрага Спасојевића од 08.02.2018. године, пуномоћник тужиоца се изјаснио да нема питања нити примедбе на тај налаз. Пошто је налаз горе наведеног вештака јасан, потпун и није противречан сам са собом или са утврђеним околностима, следи да је другостепени суд правилно, на том налазу засновао своју одлуку.

Наводима ревизије о томе да је изрека другостепене пресуде неразумљива и у супротности са раније донетим пресудама, ревидент указује на битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, а то није разлог због ког ревизија може да се изјави, сходно одредби члана 407. став 1. истог Закона.

Према чињеничном стању утврђеном пред другостепеним судом пред којим је отворена расправа, у смислу одредбе члана 383. став 3. Закона о парничном поступку, следи да је тужилац повређен дана ...1990. године, у ..., на ауто-путу Нови Сад – Београд. Том приликом дошло је до саобраћајног удеса за који је, у кривичном поступку који је вођен поводом тог догађаја, оглашен кривим осигураник туженог, ВВ, јер је након саобраћајног удеса са другим возилом, своје возило необезбеђено и потпуно неосветљено оставио на коловозу, на које је, услед немогућности да га заобиђе, налетео тужилац својим возилом и од силине ударца слетео са пута. Возило којим је управљао тужилац је било власништво ГГ који је у моменту удеса седео на месту сувозача и који је, услед повреда задобијених у тој саобраћајној незгоди, преминуо. Тужилац је у том удесу задобио тешке телесне повреде у виду прелома десног кука, седмог и осмог ребра, због чега је трпео физичке болове и страх, а као трајна последица задобијене повреде код тужиоца је наступила наруженост и умањење животне активности од 50%. За претрпљену нематеријалну штету тужиоцу је, правноснажном делимичном пресудом, призната накнада. У посебној парници супрузи и деци сада пок. ГГ, досуђена је накнада нематеријалне и материјалне штете. Тужилац

је по занимању електроинсталатер, а тај посао обављао је као приватник. У моменту незгоде имао је 41 годину живота, а због губитка радне способности, одјавио је радњу дана 19.09.1994. године, па је решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање остварио право на инвалидску пензију почев од 20.09.1994. године, по основу повреде на раду. Да није повређен, тужилац би право на старосну пензију остварио тек 2014. године. У периоду од повређивања, односно од 01.01.1991. године до 01.07.1993. године тужиоцу је исплаћивана накнада за боловање, док му у периоду од јула 1993. године до признавања права на пензију та накнада није исплаћивана. Сума осигурања на дан штете, 23.12.1990. године, износила је 1.000.000,00 тада важећих динара. Вештачењем је утврђено да на име разлике зараде коју би тужилац остварио и износа накнаде боловања у периоду од 01.01.1993. године до 30.06.1993. године, потраживање тужиоца износи 46.774,49 динара, док тужиоцу на име разлике припадајуће зараде и примљених износа након стицања права на инвалидску пензију у периоду од 11.07.1994. године до 31.07.2007. године, припада износ од 100.485,62 динара, након умањења за исплаћене износе изгубљене зараде од стране туженог по пресуди Гж 287/08 од 07.10.2009. године. По основу месечне ренте за будући период почев од 01.08.2007. године до 20.10.2014. године (када је тужилац напунио 65 година живота), тужиоцу припада износ од 5.551,78 динара, а сви наведени износи су у целости плативи сумом осигурања важећом на дан штете имајући у виду целокупну штету, како исплаћену тако и припадајућу, свим лицима која су оштећена у предметном саобраћајном удесу.

Другостепени суд је преиначио пресуду Општинског суда у Бачкој Тополи П 96/07-32 од 05.11.2007. године, у делу о ком није правноснажно одлучено пресудом Окружног суда у Суботици Гж 287/08 од 07.10.2009. године, тако што је одбио тужбени захтев тужиоца на име изгубљене зараде, преко досуђеног износа од 221.273,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 67.311,00 динара, почев од 01.08.2007. године до исплате, до износа од 2.704.473,71 динар, са законском затезном каматом почев од 01.08.2007. године до исплате, преко укупно досуђеног месечног износа изгубљене зараде, односно ренте за временски период од 01.08.2007. године па убудуће, у висини од 5.551,78 динара до 7.160,50 динара, са споредним потраживањем, у смислу одредбе члана 940. и 941. Закона о облигационим односима, те члана 93. став 1. и 2. Закона о осигурању имовине и лица ("Службени лист СФРЈ" бр. 17/80 ... 82/90) који је био на снази у време штетног догађаја, јер је вештачењем утврдио да тужиоцу, на име доспеле штете на име изгубљене зараде за временски период од 01.01.1991. године до 31.07.2007. године, за који он потражује износ од укупно 2.704.473,71 динар, са законском затезном каматом, почев од 01.08.2007. године до исплате, припада износ од 150.361,53 динара (49.875,91 динар + 100.485,62 динара). По том основу, тужиоцу је делом пресуде Окружног суда у Суботици Гж 287/08 од 07.10.2009. године, који није укинут решењем Врховног касационог суда Рев1 1/2017 од 24.05.2017. године, досуђен износ главнице од 221.273,00 динара, са споредним потраживањима, што је више од припадајућег износа, па је, по мишљењу другостепеног суда, првостепену пресуду у преосталом делу у погледу тог тужбеног захтева тужиоца ваљало преиначити и тужбени захтев тужиоца одбити. Везано за захтев за исплату ренте почев од 01.08.2007. године па убудуће, другостепени суд је нашао да тужиоцу, у смислу одредбе члана 185, 188 и 189. Закона о облигационим односима, до дана доношења првостепене пресуде, припада, по основу доспеле штете, месечни износ од 5.551,78 динара, а након тога, па убудуће, по основу ренте исти месечни износ. Како је тужиоцу, по том основу, пресудом Окружног суда у Суботици

Гж 287/08 од 07.10.2009. године, досуђен месечни износ од 1.193,00 динара, другостепеном пресудом је тужиоцу досуђена разлика од 4.358,78 динара, а у преосталом делу је његов тужбени захтев одбијен.

Правилно је другостепени суд применио материјално право када је, одбијајућим делом своје пресуде, одбио тужбени захтев тужиоца у преосталом делу о ком није правноснажно одлучено пресудом Окружног суда у Суботици Гж 287/08 од 07.10.2009. године, на горе описани начин.

Одредбом члана 189. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. При оцени висине измакле користи, узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати, према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем, сходно ставу 3. те одредбе Закона.

Суд ће, узимајући у обзир и околности које су наступиле после проузроковања штете, досудити накнаду у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у ком би се налазила да није било штетне радње или пропуштања, сходно одредби члана 190. Закона о облигационим односима.

Пошто је изведеним доказима утврђено је да изгубљена зарада тужиоца у периоду од 01.01.1991. године до 31.07.2007. године, који је предмет овог спора, износи 150.361,53 динара и да тужиоцу, због телесне повреде, припада право на ренту, сходно одредби члана 188. став 2. Закона о облигационим односима, у износу од 5.551,78 динара, другостепени суд је правилно одбио тужбени захтев тужиоца преко тих а до износа признатих пресудом Општинског суда у Бачкој Тополи П 96/07-32 од 05.11.2007. године.

Неосновани су наводи ревизије да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је закључио да је тужиоцу пресудом Окружног суда у Суботици Гж 287/08 од 07.10.2009. године, признат виши износ од припадајућег на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од 01.01.1991. године до 31.07.2007. године. Супротно томе, вештачењем је утврђен износ за који је тужилац оштећен, а основно правило одштетног права је да надокнада штете не може да износи више него што износи штета. Пошто је тужиоцу накнада, горе наведеном пресудом, призната у износу који је виши од износа за који је оштећен, следи да је правилном применом материјалног права другостепени суд одбио тужбени захтев тужиоца, по горе наведеном основу.

На основу изложеног, ревизија тужиоца је одбијена као неоснована и одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде, у смислу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови поступка по ревизији тужиоцу не припадају, јер он у том поступку није успео, па је одлука као у ставу другом изреке ове пресуде донета у смислу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**